

MARIBORSKI VEČERNIK

„JUTRA“

Cena 1 Din

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 10. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglasni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.400

Renegatstvo in mlačnost slovenskega Ptuja

BOJ ZA NOVO, NARODNO ZAVEDNO MEŠČANSTVO.

»Večernik« je posvetil v zadnjem času vrsto člankov vprašanju nacionalne preroditve slovenskega Maribora ter ostro, a zasluženo grajal nemškutarjenje in vse one izrodke, ki izvirajo iz renegatstva. S tem se je postavil na tisto stališče, ki je edino pravilno in nam je v obmejnem ozemlju, kjer je pogubljiva dedščina pokojne Avstrije na vsakem koraku še tako vidna, tudi neobhodno potrebno! Narodne mlačnosti mora biti enkrat že konec! Zavedati se moramo, kaj smo in kaj je naša dolžnost. Delo, ki ga je »Večernik« s tem začel, pa ne bi bilo popolno, če bi ostalo omejeno le na Maribor. Razširiti se mora na vse naše štajerske kraje, v prvi vrsti pa prav na naš Ptuj, ki je v tem oziru še veliko bolj zanemarjen kakor Maribor. V nekih ozirom se skoraj zdi, ko da se v Ptuj ni spremenilo z nastankom Jugoslavije in smo ostali tam, kjer smo bili pred letom 1918.

Naš mali, a pomembni Ptuj, je pretežno mesto obrtnikov in malih meščanov; uradništvo je pri nas odstotno mnogo manj odločno faktor kakor n. pr. v Mariboru. Zato je razumljivo, da se prebivalstvo Ptuja ob prevratu ni dosti spremenilo. Tisti element, ki mu daje osnovni ton, je ostal star, izpredprevraten. S tem je pa ostala tudi stara mentaliteta ptujskega meščanstva. To meščanstvo je do malih izjem slovensko ali vsaj slovenskega pokolenja, bilo pa je za časa bivše Avstrije odtrgano od svojega naroda ter jezikovno in miselno politično v renegatstvo. Dasi je bil Ptuj vedno sredi kompaktnega in čistega slovenskega ozemlja, njegovo središče in srce, je bil vendar slovenskemu narodu tuji in v veliki meri tudi sovražen. Saj nam ni treba posegati nazaj v žalostno preteklost, ni nam treba znova omenjati dogodkov l. 1908. in l. 1914., ker so nam vsem še predobro v spominu. Dovolj je, če poudarimo, da živi večina tistih, ki so pri njih sodelovali ali jih vsaj podpisali, še vedno v našem mestu. Izginili so le glavni voditelji.

Prav to pa je za naše mesto, njegovo nacionalno preroditev in izvršitev poslanstva v ozemlju, ki ga obkroža, usodnega pomena. Zato je Ptuj še danes, po dolgih 15 letih Jugoslavije, za našo na-

rodno stvar bolj mrtev kakor živ. Stara nemška mentaliteta prevladuje in nemškutarjenja je pri nas toliko, da bi tujec utegnil misliti, da je večina meščanstva nemška, dasi prave Nemce lahko skoraj na prste seštejemo. Nemškutari se povsod: na ulicah, v kavarnah, gostilnah, trgovinah, obrtnih delavnicah, družinah in celo v nekaterih društvi. Prav tako je tudi nemški tisk glavna duševna hrana našega meščanstva. Iz njega črpa informacije, skozen gleda v svet in na politične dogodke in si jih zato tolmači tako, kakor hoče ta tisk, nam v škodo. Zlasti Hitlerjeva zmaga in akcija revizionistov sta zmešala ptujskemu nemškutarskemu meščanu glavo tako daleč, da veruje trdno v skorajšnjo vrnitev v čase nekdanjega »Pettau« in si daje celo duška s klici »Heil Hitler!« kakor smo nedavno poročali. Da je položaj v resnici docela nasproten, da je obstoj Jugoslavije prav zdaj bolj zagotovljen kakor kdajkoli prej, vsega tega ptujskemu meščanu nemški tisk ne pove, slovenskega pa ne čita, razen častnih izjem seveda.

Tega položaja smo pa v največji meri krivi sami! Posebno naša inteligenca se je v Ptuj nacionalno podelila in misli, da mora pač biti tako, kakor je, in da bo že čas sam izlečil stare rane. To stališče je pa temeljito napačno, kajti pomisliti moramo, da je Ptuj središče velike okolice, katero zastrepnja s svojim renegatstvom. Če okolica je nanj navezana in včasih celo od njega gospodarsko odvisna. Zato je skrajni čas, da se predrami tudi zavedni slovenski Ptuj in se brez obzira na levo in desno, zlasti pa brez obzira na nekatere malenkostne materialne koristi zave svoje dolžnosti in se loti čiščenja. To čiščenje se mora pričeti na vsej črti, posebno pa pri obrtništvu in mladini. Če velja kje, da živi obrtništvo od našega naroda, potem velja to še prav posebno za naše ptujsko. Brez slovenskega podeželskega ljudstva ne bi moglo eksistirati niti en dan! Zato nima pravice še nadalje zastrepnjati ga z renegatstvom ali mlačnostjo. Kakor za čisti slovenski Maribor, tako se mora brez odlašanja pričeti tudi najostrejši boj za čisti slovenski Ptuj!

Kosta Todorov o razmerah v Bolgariji

DIKTATURA JE ZAENKRAT IZKLJUČENA. — BOLGARSKO LJUDSTVO JE NA STRANI ZEMLJEDELCEV. — KOMUNIZEM NI NEVAREN.

BEograd, 21. aprila. Prvič po svoji vrnitvi iz 10letne emigracije na Bolgarsko je prispel včeraj v Beograd Kosta Todorov in izjavil med drugim novinarjem, da je bil z ostalimi emigranti vred med širokimi sloji bolgarskega naroda nad vse prisrčno sprejet. Vse nacionalistične protidemonstracije so žalostno propadle. »S stiki z narodom sem nad vse zadovoljen in me prepoved političnih zborovanj prav nič ne razburja, ker se dobro zavedam pravega razpoloženja med širokimi množicami bolgarskega naroda. Nemogoče je, da bi prišlo v Bolgarski zopet do ostre diktature, ker je doživel doslej Cankov s svojo stranko povsod in pri vseh volitvah katastrofalen poraz. Bolgarska vojska je postala nepristopna za vsak političen vpliv, krona pa se vsestransko trudila, da ohrani ustavo.« Glede komunističnega pokreta na Bolgarskem je Todorov izjavil, da je vse pisanje o komunistični nevarnosti močno pretirano. O svoji borbi z vlado ni hotel

Todorov dati nobene izjave. Iz Beograda je odpotoval v Pariz, kjer bo stopil v stik s francoskimi politiki.

Dollfuss potuje v Berlin?

LONDON, 21. aprila. Po neki še nepotrjeni vesti iz Moskve, je sovjetska vlada odklonila pomilostitveno prošnjo obsojenih angleških inženjerjev Macdonalda in Thorntona. Diplomatski krogi ne izključujejo tega koraka sovjetske vlade, ki ji gre predvsem za ohranitev svojega prestiža. Zato je treba računati s poostreno gospodarsko in diplomatično borbo med Londonom in Moskvjo.

DVOBOJI ZOPET DOVOLJENI.

BERLIN, 21. aprila. Po osemletni prepovedi je bil te dni na vseučilišču v Heidelbergu zopet prvi dvoboj v navzočnosti rektorja, zastopnikov oblasti in narodnih društev. Hitlerju je bila ob tej priliki poslana poklonitvena brzojavka, v kateri mu je bila izražena strankarska vdanost in zvestoba.

Posledica opustitve zlate podlage v Ameriki

ZANIMIVA IZJAVA ROOSEVELTA. DOLOČILA FARMARSKEGA ZAKONA. FRANCOZI DVOMIJO O MOŽNOSTI SVETOVNE GOSPODARSKE KONFERENCE. ANGLEŽI POZIVAJO MACDONALDA NAJ SE VRNE.

WASHINGTON, 21. aprila. Predsednik Roosevelt je sprejel tuje novinarje in jim izjavil: »V soboto smo sklenili in včeraj objavili prepoved glede izvoza zlata iz Združenih držav, izvzemši: 1. zlato, ki je last tujih držav in 2. zlato, ki je potrebno za uravnovešanje trgovske bilance. Hočemo zopet dvigniti cene blaga in smo zato sklenili, da prepustimo dolar njegovi usodi, ker so proti njemu že dolga leta naperjeni vsi napadi spekulativ. Na ta način prihajamo s tujino na enako bazo, ki pa daje nam boljše šanse za tekovanje. Mi bomo le poldobilili, če bo dolar padel za kakih 10 odstotkov. Ne morem še reči, kakšen bo naš naslednji korak. Naš cilj je, da se dvigne cena blaga na razborito višino. Naše postopanje ni kontrolirana inflacija. To je napačen izraz. Ni nam treba tiskati novih bankovcev za kritje naših izdatkov, temveč nam gre za kontroliranje nivoja cen. Nočemo, kakor se napačno zatrjuje, vreči 5. do 6 milijard dolarjev za javna dela, temveč bomo izdelali le take produktivne objekte, ki bodo v najbližji bodočnosti odstranili brezposelnost. Upamo, da se nam bo posrečilo ves svet privedi v kakršnikoli obliki zopet k zlati podlagi. V bodoče ne bo treba iskati visokega kritja po 40%, vendar pa mora biti valuta v vseh pomembnejših državah stabilna, če se hoče doseči napredek in razvoj svetovne trgovine. Po razmeroma kratkem padanju se bo ameriška valuta zopet stabilizirala, ker je naša finančna politika zdrava in je naš finančni položaj napram inozemstvu absolutno ugoden. Za vse zakonite potrebe imamo dovolj zlata na razpolago.«

WASHINGTON, 21. aprila. Senatu je bil predložen včeraj v odobrilev dodatek k takimenovanemu »Farmer-Fileu«, zakonu, na podlagi katerega je bil predsednik Roosevelt opolnomočen, da dovoli Zvezni rezervni banki natisk novih bankovcev v znesku 3 milijard dolarjev,

s čimer bo izgubil ameriški dolar 50% svoje vrednosti. Predsednik je bil nadalje pooblaščen, da sme dovoliti inozemstvu plačilo vojnih dolgov za eno leto tudi v srebru. Opustitev zlate podlage je izzvala na vseh ameriških borzah močno hausse-gibanje. V dveh dneh je prešlo v nove roke za 12 milijonov dolarjev vrednostnih papirjev. Največje zanimanje je za delnice bakrenih in srebrnorudniških podjetij. Sinoči je bila objavljena nova devizna naredba, ki predvideva brezpogojno centralizacijo vsega deviznega prometa. Vlada sme dovoliti izvoz zlata le v izjemnih, silno redkih primerih.

PARIZ, 21. aprila. Opustitev zlate podlage v Združenih državah je popolnoma spremenila izgleda za bodočo svetovno gospodarsko konferenco. Po mnenju merodajnih krogov se bo konferenca le težko bavila mimo vprašanja valute še s kakim drugim problemom. Vprašanje vojnih dolgov bo moralo ostati v tem primeru popolnoma nedotaknjeno. Minister Herriot je imel med potovanjem na prekomorniku »Ile de France« brezžičen razgovor z ministrskim predsednikom Daladierjem, od katerega je prejel nove potrebne instrukcije. Francoski eksperti delajo na »Ile de France« noč in dan, da predelajo svoje v Parizu izdelane načrte za svetovno gospodarsko konferenco z ozirom na novi položaj dolarja. Francoski vladni krogi menijo, da je postalo skorajšnje sklicanje svetovne gospodarske konference sploh dvomljivo.

LONDON, 21. aprila. »Financial Times« pišejo, da bi še mogel ministrski predsednik Macdonald vrniti z najhitrejšim prekomornikom, ker z ozirom na nastali položaj v Washingtonu nima česa iskati. Dokler bo vladal v Ameriki tak gospodarski in valutni kaos, se ne sme niti misliti, da bi se dal angleški funt stabilizirati v odgovarjajoči višini napram dolarju, ne da bi se izzval še večji polom svetovnega gospodarstva.

Sovjetska vlada odklonila pomilostitev

DUNAJ, 21. aprila. Kakor se doznavalo, se v vladnih krogih ventilira vprašanje potovanja zveznega kancelarja dr. Dollfussa v Berlin. Naglašajo se, da je bila politična linija vlade dr. Dollfussa definitivno rešena že v Rimu. Končna odločitev glede kancelarjevega potovanja v Berlin še ni padla. Za to potovanje se prevsem zavzema avstrijski poslanik v Berlinu in pa nemški državni podkancelar von Papen. Krščanski socialci smatrajo to potovanje kot neoportuno, tako iz zunanje-političnih vidikov, kakor tudi iz notranje-političnih vzrokov.

HITLERJEV ROJSTNI DAN.

BERLIN, 21. aprila. Včeraj so se začele proslave 44. rojstnega dne zveznega kancelarja Hitlerja s parado policije in napadalnih oddelkov narodnih socialistov ter Stahlhelma. Vsa državna poslopja in večinoma tudi zasebna so bila okrašena z zastavami.

BERLIN, 21. aprila. Hitler je izrekel željo, da se njegov rojstni dan ne proslavi bučno in nezmerno z ozirom na težko dobo krize. Prvič po Bismarckovih časih pa so bila vsa nemška državna poslopja okrašena na rojstni dan držav-

nega kancelarja z zastavami. Po berlinskih ulicah se je pomikala presinočnim velika bakljada.

PRVI MAJ V AVSTRIJI.

DUNAJ, 21. aprila. Policija je prepovedala tradicionalni obhod socialistnih demokratov dne 1. maja po durajskem Ringu. Proslava delavskega praznika bo v stadionu, vendar pa je prepovedan vsak prihod in odhod v skupinah. Policija in vojaštvo bošta 1. maja stalno pripravljena, da se prepreči vsak eventualni spopad. Električna cestna železnica, ki je vsakega 1. maja vedno praznovala, bo morala letos voziti.

REORGANIZACIJA NEMSKIH LOŽ.

BERLIN, 21. maja. Vse svobodni selne lože so izpušile iz svojih naslovov besedo »prostožidarski« in so se združile v eno ložo pod imenom »Nacionalno-krščanski red Friderika Velikega«.

NASIP MISSISSIPPIJA RAZSTRELJEN.

NEW YORK, 21. aprila. Tell Union poroča, da je v predpretekli noči okrog 30 oboroženih članov neke zločinske tolpe z dinamitom razstrelilo nasip Mississippija pri Hude Bridgeju. Atentatorji so najprej zgrabili in odvedli stražo ob reki, nato pa pogladi v zrak nasip na dveh krajih. Posledica tega zločinskega dejanja se je že pokazala s tem, da so že deloma poplavljeni velika ozemlja ob Mississippiju.

Dnevne vesti

Slovesna izročitev odlikovanja. Na sinočnji seji upravnega odbora je mestni župan g. dr. Lipold s primernim nagovorom ob prisotnosti vseh članov upravnega odbora izročil odlikovanje red sv. Save pete stopnje g. Viktorju Grčarju, članu upravnega odbora, občinskemu svetniku, šolskemu ravnatelju in bivšemu mariborskemu županu. Grčar se je odlikovanec zahvalil županu za njegov nagovor, nakar so mu iskreno čestitali vsi navzoči.

Iz seje mestnega sveta. Mestni svet je na sinočnji seji podelil gradbeno dovoljenje: Frideriki Predilovi za gradnjo visokoprstilčne stanovanjske hiše v Tomanovi ulici, mizarškemu mojstru Rudolfu Kompari za preureditev pritličja pri hiši na Aleksandrovi cesti, Juriju Zidanšku za prezidavo kopalnice pri hiši v Židovski ulici ter Viljemu Lanjšiču za prezidavo sobe in terase na Betnavski cesti. Prošnjo Angele Martekove za postavitev tobačnega paviljona ob brodu pa je mestni svet odklonil. Peterim društvom je dovolil prireditve tombole na Trgu svobode. Tudi je ugodno rešil predlog mestnega gradbenega urada, da se nasadi na obeh straneh Smetanove ulice gabri.

Znižanje najemnin v mestnih stanovanjskih hišah. Poleg drugih tekočih zadev je mestni upravni odbor na svoji sinočnji seji razpravljal tudi o vprašanju najemnin v mestnih hišah, ki so bile pred mesecem po sklepu občinskega sveta znatno zvišane. Upravni odbor je uvidel, da zadnje zvišanje ni odgovarjalo današnjim razmeram in je radi tega sklenil znižati najemnine vsem najemnikom v mestnih stanovanjskih hišah, torej tudi tistim, ki niso vložili prošnje za znižanje najemnin.

Koroški in prekmurski vojni dobrovoljci imajo pravico do dobrovoljskih »uverenj«, če dokažejo, da so pomagali doma pred 5. novembrom 1918. leta s požrtvovaljem in aktivnim sodelovanjem pri narodnem osvobodjenju.

Kje so doslej trkali na vrata mladi nabiralci. Doslej so nabiralci knjižne akcije pobirali knjige v teh le ulicah: Trubarjeva, Tyrševa, Vrazova, Grajska, Ciriš-Metodova, Maistrova, Slovenska, Aleksandrova cesta do Cafove ulice, Kopališka, Frančiškanska, Vošnjakova, Cvetlična, Mlinska, Marijina, Wildenraimerjeva, Loška, Prečra, in Ob jarku. Če so v navedenih ulicah nabiralci koga pomotoma prezrli in izpustili, naj blagovoli to telefonično javiti ZKD, telef. št. 26-68, ali pa naj sporoči na državno učiteljsko, kjer so uradne ure od 9. do 12. in od 14. do 17. ure. Pa tudi oni, ki se nabiralcem niso odzvali, naj to popravijo in darujejo naknadno.

Knjižna akcija. Delo napreduje. Včeraj je bilo nabranih okrog 400 knjig in revij. G. dr. Ravnik je daroval 118 knjig in 117 revij, g. Radivoj Rehar 75 knjig, g. dr. Robičeva pa 42 knjig. Mariborčani, sledite temu vzgledu!

Ljudska univerza v Mariboru. Danes v petek 21. aprila ob 8. uri zvečer predava g. Aleksander Hilbert iz Prage o tisočletni zgodovini gradu in cerkve sv. Vida na Hradčanih. Mnoge izbrane skulptorne slike! Predavanje je slovensko.

Slovensko trgovsko društvo opozarja svoje članstvo na občni zbor, ki bo v soboto, dne 22. aprila ob 20. uri v hotelu »Orel«.

Družabni večer. Uprava častniškega doma mariborske garnizije priredi v soboto 22. aprila ob 21. uri v dolnjih prostorih hotela »Orel« družabni večer. Občinstvo, ki ima stalne pozivnice, naj se družabnega večera udeleži v čim večjem številu. Rezervni častniki naj se izkažejo s svojimi legitimacijami.

V sredo 26. aprila ob 20. uri bo ponovitev Ibsenovih »Strahov«, ki so pri premieri odlično uspeli. Režira g. Makso Furjan.

Sokolsko društvo študentov, dramski odsek, vprizori v soboto 22. t. m. ob 20. uri v Sokolskem domu znano opereto »Miss Eliot zastavi svoj glas«. Veljajo znižane cene in je to zadnja predstava, zato ne zamudite ugodne prilike!

Vsi pevci v Ivancovi župi včlanjenih društev so vabljani na občni zbor župe, ki bo v nedeljo 23. t. m. ob 10. uri dopoldne v sobi Glasbene Matice.

Akademski pevski zbor iz Ljubljane priredi 2. maja v Mariboru, in sicer v unionski dvorani, stilni koncert Antona Foersterja. Pevski zbor ljubljanskih akademikov nam je dobro znan še od zadnjega svojega nastopa v Mariboru. Je eden redkih slovenskih zborov, ki je nastopil tudi v Beogradu in dosegel tam zelo laskav uspeh. Sedaj bo nastopil v Mariboru, Celju in nekaterih drugih mestih. Vstopnice se bodo dobile že te dni.

Potrebna ugotovitev. Neki tukajšnji list se je obregnil ob našo notico »Svoji k svojim!«, češ, da imajo mariborska podjetja prav, če oglašajo samo v njegovih predalih, ker da je to gospodarsko. K temu moramo ugotoviti, da izhajajo nemški listi v Mariboru samo za Nemce in pa v potuho nemškutariji, pa naj jih izdaja Peter ali Pavel, ker Slovenci nemških listov ne rabimo in že zaradi nemških škodujejo prereditvi našega meščanstva v slovenskem in jugoslovanskem duhu. Zaradi tega smatramo po logiki zdravega razuma, da podjetje, ki inserira le v nemških listih, reflektira le na nemške odjemalce, katerim so ti listi namenjeni. Ker Slovincem svojega podjetja ne priporoča v njim namenjenih listih, se to pravi, da nanje ne reflektira! Vsaka drugačna trditev je sofizem. Zato ugotovljamo ponovno: Kdor reflektira na slovenske odjemalce, naj oglašja v slovensko pisanih listih, mariborskih ali ljubljanskih, ki niso omejeni le na ozek krog mariborske »špispurgarije«, temveč se čitajo po vsej Sloveniji in Jugoslaviji. Ker se pa tiče »gospodarskega stališča«, ki v tem primeru prav gotovo ne drži, poudarjamo, da je to izključno merodajno le za Žide, ki jim je vse samo »kšeft«, dočim imamo arijski narodi poleg »kšefta« tudi še višje ideale, h katerim spada v prvi vrsti prav narodnost!

»Volksstimme« je na naš odgovor odgovorila zopet s premelevanjem praznih besed, na katere ne mislimo reagirati več kakor s kratko ugotovitvijo: Nismo prijatelji fašizma, ne tujega ne domačega, deistvo pa, da je pri nas sploh mogoče javno braniti nemškutarijo, pa naj bo proletarska ali meščanska, bi nas kmalu prepričalo o tem, da malo fašizma, četudi kopiranega, ne bi škodovalo.

Mariborski slikarji in pleskarji so zborovali. Te dni je imelo Združenje slikarjev, pleskarjev, črkoslikarjev in podobarjev v Mariboru v restavracijskih prostorih Halbwidla svoj letošnji redni občni zbor, katerega so se udeležili skoro vsi mojstri, včlanjeni v združenju. Iz poročil posameznih funkcionarjev je razvidno, da si je združenje v preteklem letu mnogo prizadevalo zaboljšanje položaja mariborskih slikarjev in pleskarjev ter je storilo vse, kar je bilo v njegovi moči. Občnega zbora se je udeležil tudi obrtnozadružni nadzornik g. Založnik. Pri volitvah je bil izvoljen za predsednika slikarski mojster Franjo Škof, za tajnika pa Jakob Senekovič, dočim je ostal ostali odbor nespremenjen.

Službeni list dravske banovine objavlja v letošnji 32. številki: uredbo o spremembah in dopolnitvah uredbe o organizaciji posredovanja dela; odločbo o mednarodnih velesejnih v Ljubljani; razpis in pogoje, ob katerih so uporabljali avtomobili doselnikov pri uvozu oproščeni carine; odločbo o spremembi v pravilih o opravljanju proforskega izpita; dopolnitev v pravilniku o pogodbenih državnih poštah; razpis in odločbo o uvoznih carini na parne kotle za centralno kurjavo in na radiatorje; dopolnitev čl. 6 pravilnika o ureditvi prometa z devizami in valutami; objavljanje višine premije v borznih tečajnicah; dopolnitev v pravilniku o postranskih prejemkih uslužbencev državnih prometnih naprav; objave banske uprave o pobiranju občinskih trošarin v letošnjem letu ter razne objave iz »Službenih novin«.

Soseda Avstrija izganja naše ljudi. Danes dopoldne je dospelo v Maribor 6 mlajših delavcev z Dunaja in iz Gradca, ki so jih avstrijske oblasti izgnale, ker so bili v zadnjem času brez-poola in so iskali zaposlitve. Obmejna policija je šestorico izročila mestni policiji, ki jih bo po zaslišanju odpravila v njihove pristojne občine.

Odčitavanje elektroštevcev in izstavitve plačilnih listov za električni tok vršijo pri mestnem elektriškem podjetju inkasanti. Vsak ima določen okoliš z določenim številom odjemalcev toka, katere obišče vsak mesec enkrat. Delo je tako razdeljeno, da mora vsak dan od začetka do konca meseca izstaviti račune za določeno število strank, tako, da odčita stanje števcev tekom enega meseca pri vseh odjemalcih svojega okoliša. Vrstni red, po katerem inkasanti obiskujejo stranke, je tako urejen, da pride k istemu odjemalcu vsak mesec približno ob istem datumu. Večina odjemalcev je na to že navajena in ima denar za tok kar pripravljen. Oni pa, ki jih inkasanti ne najde doma ali, ki ne morejo plačati, lahko poravnajo dolžni znesek po položnici čekovnega urada ali pri blagajni mestnega elektriškega podjetja, kakor jim pač bolje ustreza. Mestno elektriško podjetje je pripravljeno, da ustreže lahko izvedljivim željam svojih odjemalcev. Odbiranje elektroštevcev samo v prvih dneh vsakega meseca pa ne more uvesti, ker ne bi preneslo stroškov za namestitve velikega števila novih inkasantov, ki bi bili potrebni pri spremembi obstoječega načina zaračunavanja toka.

Daruite knjige za knjižno akcijo!

Aprilski sneg. Letošnjo pomlad se je razarava prav čudno poigrala s svojim stvarstvom. Na Pohorju, ki je pokrito s 30 cm debelo snežno plastjo, je prava zima, v dolini pa so marelice, črešnje in drugo drevje v najlepšem cvetju. Zanimivo je bilo gledati včeraj popoldne nekatere lastnike vrtov, s koliko skrbjo so ovijali v papir in slamo cvetoče marelice in drugo bolj občutljivo drevje. Večini pa aprilski sneg ne dela prevelikih skrbi, ker pač zaupa na mnenju pradedov, da je aprilski sneg za njive, travnike in vrtove gnoj. Hujše bi seveda bilo, če bi se vreme raenkrat zjasnilo in bi pobelila slana brstečo naravo. Snežilo pa zadnje dni ni samo pri nas, temveč tudi po drugih krajih naše države. Zaenkrat sneg v dolini ni napravil nobene škode, ker je sproti skopnel. Le v kakem zatišju se poznajo bele snežene lise. Pričakovati pa je, da se bo vreme v najkrajšem času spremenilo in bo posijalo toplo pomladarsko solnce.

Vremensko poročilo s pohorskih vrhov. Vremenskega poročila z naših pohorskih postojank bodo veseli edino le naši navdušeni smučarji, ki bodo to nedeljo prav gotovo v večjem številu pohiteli na Klopni vrh, k Seniorjevemu domu in h koči na Pesku, kjer je zlezla temperatura 4 stopinje pod ničlo; vso okoličnico pa pokriva 30 cm debela plast pršiča. Smuka je idealna; vreme je oblačno in sneži še dalje.

Vremensko poročilo mariborske meteorološke postaje. Davi ob 7. uri je kazal toplomer 1.8 stopinj nad ničlo; minimalna temperatura je znašala 1 stopinjo nad ničlo; barometer je kazal pri 11.5 stopinjah 731.5, reduciran pa 731; relativna vlaga 96; vreme je oblačno, mirno in rosi. Od včeraj na danes je padlo 56 mm padavine. Vremenska napoved pravi, da bo podnormalna temperatura še trajala, počasi pa se bo začelo jasiti.

Grajski kino. Danes, v petek 21. aprila »V žaru puste«, zopet krasen, vesel film, ki bo vsakogar očaral. Wolf Albach Retty, Rose Barsony in Tibor von Halmay igrajo glavne vloge. »V žaru puste« je temperamentna opereta, polna kipeče mladosti in ljubezni mladega huzarskega poročnika do lepe mlade baronese. Pusta, čardaš, cigani, mladi, lepi, temperamentni ljudje, ljubezen, ples in godba, izborni humor in mnogo smeha, kipeča mladost in kavalirstvo, to je vefilm »V žaru puste«.

Kino Union. Le še nekaj dni se bo predvajal rajvečji filmski umotvor od obstoja kinematografije: »F. P. 1 ne odgovarja«. Grandiozno milionsko remekdelo, ki je režijsko in tehnično na višku. prikazuje povsem nekaj novega in prekaša vse dosedaj videno v filmu: plavajoči umetni otok iz stekla in jekla. Film je s svojo senzacionalno napeto vsebino presenetil ves svet in dosegel povsod največji uspeh. V glavnih vlogah Hans Albers, Sibylle Schmitz, Paul Hartmann, Peter Lorre. Radi velikega zanimanja za ta film, se naproša občinstvo, da si preiskrbi vstopnice vnaprej!

Narodno gledališče

REPERTOAR:

Petek, 21. aprila. Zaprtó.
Sobota, 22. aprila ob 20. uri: »Grofica Marica«, gostovanje ge. Marice Lubejeve. Znižane cene. Zadnja glasbena predstava na bloke.
Nedelja, 23. aprila ob 20. uri »Se li razumemo?«. Poslednjič v sezoni. Znižane cene.

Marica Lubejeva gostuje še enkrat. Priljubljena zagrebška subreta, naša mariborska rojakinja, ki je na velikonočno nedeljo gostovala z ogromnim uspehom ter ob tej priliki mnogo občinstva ni moglo več dobiti vstopnic, ponovi svoje gostovanje v soboto 22. t. m. kot grofica Marica. Veljajo znižane cene. Ker je to poslednja letošnja glasbena uprizoritev na bloke, opozarjamo na to predstavo še posebej. — »Se li razumemo?«, Preradovičeva duhovita in zabavna komedija, ki je — kakor povsod — tudi v Mariboru izvrstno uspela ter splošno ugaja, se uprizori v nedeljo 23. t. m. poslednjič v sezoni in pri znižanih cenah. — »Človekoljubci« so najboljša dramsko delo pred 13. leti umrlega velikega pesnika in dramatika Richarda Dehmela, ki spada med najboljše predstavnike novejših nemške literature. To delo, ki se v slovenskem jeziku še ni igralo, pripravlja režiser g. Jože Kovič. Premiera bo v kratkem.

Pri boleznih žolca in jeter, žolčnih kamnih, zlati uravna naravna »Franz Josefova« grenčica. prebavo na naravni način. Izkušnje na klinikah potrjujejo, da učinkuje domače zdravljenje z »Franz Josefovo« vodo posebno dobro, če jo mešamo s toplo vodo, izpi-to zjutraj na tešče želodec. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Ribji trg. Današnji ribji trg je bil precej dobro založen. Dobra je bila tudi kupčija. Na trgu je bilo 30 kg sardelic po 14 Din, 35 kg skombrov po 28 Din, 15 kg molov po 26 Din, 10 kg orad po 26 Din, 10 kg borbonov po 26 Din, 20 kg kapljav po 18 Din. Rib iz domačih vod na današnjem trgu ni bilo.

Še ena žrtev velikonočnega streljanja. V mariborsko bolnišnico so pripeljali včeraj popoldne 21letnega pošestnikovega sina Franca Šijanca iz Sovjaka pri Ljutomeru. Šijanec se je na velikonočni ponedeljek pri streljanju hujše ponesrečil in ker so se mu rane ogniojile, je moral po pomoč v bolnišnico.

Nezgoda perice. Predvčerajšnjim je pri pranju perila doletela 50letno perico Rozalijo Strelčevco huda nezgoda. V pralnici ji je zdrsnil iz rok škaf kropa in se je nevarno poparila po rokah in nogah. Z reševalnim avtom so ponesrečenko prepeljali v bolnišnico.

Nezgoda. Včeraj popoldne je padel na mokrem pločniku pred neko hišo v Taborški ulici 14letni učenec prvega razreda meščanske šole Oto Kolmarič tako nesrečno, da si je zlomil nogo v gležnju. Ker je deček obležal na ulici, ga je stražnik v spremstvu njegove sestre spravil v bolnišnico.

Tatvina dinamita. Pred Veliko nočjo so neznan storilec vlomili v skladišče za razstreljivo premogovnik na Podložu pri Pragerskem, iz katerega so odnesli okrog 200 kg dinamita in več tisoč vžigalnih kopic. Razstreljivo so najbrže odnesli okoliški fantje, ki so pridno nabijali svoje možnarje ob praznikih. Orožništvo je uvedlo preiskavo.

Ukraden voziček. Pečarju Francetu Filipiču, stanujočemu v Mlinski ulici, je nekdo ob praznikih odpeljal iz skladišča na dvorišču ročni voziček, vreden 400 Din. Filipič je prijavil tatvino policiji.

Aretacije. Danes dopoldne je policija aretirala 9 mlajših moških, ki so se že del časa klatili brez posla po mestnih ulicah in beračili. Ker niso pristojni v Maribor, bodo izgnani za daljšo dobo iz mesta. Nadalje je bila aretirana tudi Terzija Čelanova zaradi prepovedanega povratka in neka Marija Š., ki jo je osu-mila njena prijateljica, da ji je ukradla svilen ruto in kos slanine. V policijskih zaporih je prenočeval tudi neki Jakob P., ker je razžalil službujočega policijskega stražnika.

K „Besedi o zrelostnem izpitu“

GLAS NAŠE SREDNJEŠOLSKA MLADINE.

Prof. dr. K. Ozvald je izpregovoril. Bila je beseda opazovalca, ki ni prekoril mej svoje dostojanstvenosti. Popolnoma pravilno! Stara generacija gleda, presoja, razume in čaka, da se zganemo. Srednja generacija je svet zase: egoističen in odličen od vseh. V svojem, v mladosti zamujenem izživiljanju nima časa za naše brige. Torej pomagajmo si sami in si prvi potrkajmo na prsa.

Pa nikar, ljudje božji, planiti po nas, češ: »Zopet ta prekleta puntarska mladina!« in kaznovati naše misli z ukori, nezadostnimi reči itd. Saj nima pomena. Prej ali slej — doseči moramo! Položaj pri nas je sedaj takšen, kakor bi se pot našega razvoja ustavila pred mrzlo, de-ročo reko. Stari so preslabotni, da jo preplavajo. Srednjim se zdi življenje to-stran reke prekomodno, da bi kaj riski-rali. V nevarne valove skočijo le mladi, in še ti ne vsi. Kdor je slaboten, omaga.

Lahko bi zgradili most in šli varno preko njega — poreko nekateri. A nam se mudi (tako je bilo vedno) in da o sredstvih sploh ne govorimo. Končno pa vendar zraste iz skupnih žrtev (humani-teta!) most, preko katerega prileze še ves balast zdravega razvoja človeštva. Torej razumete? To ni revolucija!

Star pregovor: Račun brez krčmarja... Društvo »Sola in dom« naj odloča o na-šem »dobrobitju« brez naše soodločbe. Morda smo za vas še preotročili in ne-upoštevanja vredni. Mladina od 20. do 22. leta ali celo več vam še ni dovolj zrela. Kdor se v teh letih še vsaj ne na-giba k zrelosti — pardon — ostane, ka-koršen je. V bistvu vsaj. Redkih izjem ne upoštevamo. Da pa v zadnjih letnikih ne oziroma razredih še niso vsi zreli, ni nič čudnega. Saj je najti nezrelost v enakem razmerju tudi v starem in srednjem živ-lju, v kolikor je ne izpreminjajo uplivi raznih dob. Nezrelih lastnosti v naši raz-vojni stopnji, kakor: norčavost, objest-nost itd., nam ne očitajte. Marsikdo se jih ne reši niti v pozni dobi in saj same na sebi tudi niso tako negativne.

Torej pokličimo med nas še odličnja-ke zadnjih razredov, pa bo mir! — po-rečete... Klečeplazni odličnjaki ali šol-ske miši (naj mi oprostite!), ostali »tipi« vas ne zanimajo.

Sedaj pa k stvari: Matura. Kaj bi z njo? Spominja me pentlje in lasulje, stez-nika in tlake ter drugih zastarelosti. V stran z njo, saj potrebna ni! V dolgi učni dobi srednješolca se pokaže njegova zrelost ali nezrelost sama od sebe. Šol-ske oblasti (notranje: vzgojne!) morajo biti v svojih psiholoških izsledkih ob-jeektivne, ne pa, kakor kaže anekdota:

Gojenci so nemirni: »Takšno vedenje dozorjavajoči mož...« — Gojenci so aktivni zunanji šolskih predmetov: »Pu-stite to, otroci!« — Torej nismo ne tič, ne miš?

Glede popolnega zblizanja šole z živ-ljenjem je res težka zadeva. Torej kar puško v koruzo (v znamenju razorožit-ve). Mislim pa, da bi bilo zaenkrat mno-go pomagano prav z odpravo mature. Da povem iz lastnega življenja:

Letos je matura, učiti se moram. A v glavnem že znam vse to. Stara snov. Podrobnosti raznih dobrih in slabih te-orij, razdobij, gledanih z vseh mogočih stališč, raznih političnih prerekanj, krva-vili turških bojev itd. me prvič niti ne zanimajo in drugič — si jih tudi ne mo-rem zapomniti za večno. In zaradi tega »štukanja« bi naj opustil svoje delo izven šole in to prav sedaj, ko se razvijam? Če pa delam kaj drugega, me moti misel o maturi. Tako porabim pet desetih svojih energij v delu izven šole, eno de-setino za maturu, ostalo pa v boji med obema poloma. Zame je pač realno živ-ljenje več nego srednjeveška navlaka.

Je že res, da gredo sposobni in zmo-žni preko vsega oziroma skozi vse, a ne ovirajte jih prav v najkritičnejši dobi razvoja. Če ovira je namreč popolnoma nepotrebna, pa če jo gledamo skozi vsa očala in povečala. Saj smo že tolikokrat slišali, da je glavni smoter šole — znati misliti in to se da naučiti še bolje brez »štukanja«. In vrhu tega mi bo vsak misleč človek priznal, da bi mu bilo če-sto bolje, če ne bi znal misliti.

Matura vam je strašilo, s katerim od-bijate navaj na srednje šole? Prazen iz-govor. Nesposobne odpravite navadno že v prvem razredu. Kdor pa prileze v

Ptuj

»VEČERNIK« je edini slovenski dnev-nik, ki izhaja na bivšem Štajerskem in je glasilo vseh obmejnih Slovencev brez razlik. Obenem je najcenejši dnevnik v Jugoslaviji, saj stane na mesec po pošti le 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din. Iz Ptujja prinaša vsak dan poročila in se dostavlja še istega dne zvečer ko izide. Ptujski Slovenci, naročite in širite svo-je glasilo!

Večernikov uvodni članek v četrtek, dne 13. aprila t. l. pod naslovom »Rene-gatstvo kot demoralizacija« je vzbudil v našem mestu radi svoje pomembnosti in aktualnosti splošno pozornost in odobra-vanje in je še vedno predmet živahnega komentiranja. Pisec članka nam je v pravi luči pokazal vzrok žalostnih raz-mer na našem podeželju. Slovenski na-rodni krogi v Ptujju pa se tudi v polni meri zavedajo naloge, ki jih čaka za ozdravljenje našega naroda na ogrože-nih tleh, kakoršen je Ptuj in njegova okolica. Pričakuje pa v tem odgovornem poslu podpore vseh onih, ki tako pomoč na najefektniji način lahko nudijo. Z delom treba začeti takoj; saj je menda prav sedaj za to najugodnejša prilika.

miło je dvojnato
parfimirano

zadnji razred, ni potreben tako, girdlive-ga slovesa, da ga ohrani trajno v spo-minu.

In končno nismo mi tu radi šolskih za-konov, marveč so slednji radi nas. Čas je, da preuredimo naše šolstvo primerno sedanjí dobi, t. j., da dosežemo njegovo samostojnost, svobodo in samoupravo. Narod naj zadobi veljaven upliv na u-redbo šolstva in tudi mi smo — narod. Šolstvo naj se ne upravlja centralistično in po eni šabloni (recimo disciplinarni predpisi) in le administrativno nadzoro-vanje naj ostane v rokah državnih orga-nov. Skrb za notranje stvari in svobod-no odločevanje glede reform učnih pred-metov in metod pa naj ima učiteljstvo samo. Tako nekako vsaj je zahteval Havliček.

Nam pa tudi ni treba čakati, da ta ide-ja pri drugih narodih zarjavi in bi se je mi oprijeli kot »preizkušene, stare me-tode«, medtem, ko bi se porajale drugod že nove ideje.

St. B.

Letos v jeseni bo 25 let, odkar se je vr-sila v Ptujju vsem Slovincem znana skupščina Ciril-Metodove družbe. Ta-krat, leta 1908, se je Ptuj pokazal kot najnevarnejša rana na telesu slovenske-ga naroda. Letošnja skupščina Ciril-Metodove družbe bo zopet v Ptujju v spomin na žalostne dogodke pred 25timi leti. Tedaj mora ptujsko slovenstvo po-kazati, kaj je storilo v tem času, zlasti pa še po osvoboditvi, za ozdravljenje bolnih mest svojega naroda!

Razpisana tajniška služba. Banska uprava naše banovine je razpisala služ-beno mesto tajnika pri okrajnem cestnem odboru v Ptujju. Za to mesto pridejo v poštev prosilci z najmanj dovršeno nižjo srednjo ali tej enakovredno šolo. Prošnje naj vložijo najkasneje do 10. maja pri okrajnem cestnem odboru v Ptujju.

Truplo Cirila Lovreca, ki je postal žr-tev zverinskega napada v Grabščincih, o katerem smo v včerajšnji številki poro-čali, je sodna komisija 20. t. m. obduci-rala. Komisija je ugotovila tri smrtonos-ne rane na glavi. Udarci s sekiri so bili tako silni, da so lobanjo dobesedno raz-drobili v kose, ki so se zarili v možgane, čelna kost nad levim očesom in nosna

kost sta bili istotako zlomljeni, levo oko pa je popolnoma izteklo. Zdravniki se čudijo, da je žrtev živela s takimi gro-zovitimi poškodbami še 24 ur. Cirila Lovreca pokopljejo danes 21. t. m.

Sport

SK Železničar:SK Rapid. V nedeljo 23. t. m. se nadaljuje po kratkem odmoru tekmovalstvo za nogometno prvenstvo LNP, in sicer se bosta srečala na igrišču ISSK Maribora v Ljudskem vrtu SK Že-lezničar in SK Rapid. Dosedanje borbe med Železničarjem in Rapidom so z ma-limi izjemami nudile dober nogomet, kaj-ti ostra rivaliteta med obema kluboma je pri vsakem, tudi sicer brezpomembnem srečanju spravljal na prvo mesto vprašanje prestiža. Nogomet je borbena igra in prav to je privlačna sila, ki vzgaja do-bre kibice in zveste obiskovalce tekem. Prognoze za izid je težko postavljati, ker sta si tekmeča enakovredna. Borbe-most Rapida izenačuje skupno igro Želez-ničarja, torej dva sistema, ki morata nu-diti živahno in zanimivo igro. Železničar pošlje v borbo nekoliko spremenjeno moštvo. Rapid nastopi predvidoma v isti postavi, kot v prvenstveni tekmi s ISSK Mariborom. Sodil bo zunanji sodnik. Tek-ma se bo odigrala ob vsakem vremenu.

Občni zbor Mariborskega smučarskega kluba je bil sinoči v lovski dvorani hote-la »Orel«. Občnemu zboru so prisostvo-vali zastopniki sorodnih društev ter mno-goštevilno članstvo. Po poročilih posa-melnih funkcionarjev je bila izvoljena na-slednja nova uprava: predsednik Bruno Parma, podpredsednik Laznička, tajnika Krista Ferencova, blagajnik Pilei, gospo-dar Heinrich; načelniki sekcij: tehnični Vetrhi, tečajni Vezjak, foto-ga. Marksova, in veselčni Pirnat. Odborniki: Jalkše, Go-rup, Čerin, Grapeš in Ribič. Nadzornika: Peric in Rijavec. Podrobno poročilo o poteku občnega zbora bomo priobčili v jutrišnji številki.

Praška Sparta v Jugoslaviji. Na svo-jem turnirju po Jugoslaviji je včeraj praška Sparta odigrala prvo tekmo v No-vem Sadu, in sicer proti »Vojvodini«. Tekma je končala 3:2 v korist Sparte. Pražani nastopijo v nedeljo v Beogradu proti BSK.

Arkadij Averčenko:

Modne muhe

V elegantni gosposki sobi grofa Birdna se je oglašil lahen krik. Grof Birdin je ves zmeden bil v najnovejšo številko pariške modne revije »Femina«.

»Tako je torej!« je topo izrekel. Vzel je modno revijo in hitel v toaletno sobo svoje žene.

Grofica Natalija Birdina — lepota v stilu Rubensa — je ležala na turški oto-mani ter čitala najnovejši francoski ro-mnan. Njena visoka polna prsa so se dvi-gala, polna ramena so bila gola in tako bela, kakor sodobno spalno ogrinjalo, katerega je nosila. Njene napol okrogle, kot izklesane noge bi mogle pač vsake-mu moškemu zmešati pamet. Takšna je bila Natalija Birdina, kraljica prestolnice.

Kot vihar je padel grof v toaletno sobo svoje žene in vpil:

»Grofica, ste brali najnovejšo številko »Femine«? Ne? Potem takoj preberite tole modno vest!«

Natalija mu je izrgala list iz rok in čitala napeto:

V sledeči sezoni se bo zopet povrnila vitka linija. Damska oblika Rubensa, ki je bila v prošli sezoni v takem čislju, se bo nedvomno umaknila in izginila iz mode.

Grofici je klonila glava. Njen pogled je pal na njena ramena, na njene nožice, na njeno obliko; nato je rekla tiho, po-časi: »Srček... razumi, jaz vendar ni-sem kriva... Nikar se ne razburjaj!«

Grof je nervozno korakal po sobi. »Ne bodi no tako črnogled,« je prosila grofica, »bodi vendar pameten. Hočeš... potujemo odtod... S teboj grem magari na konec sveta...«

»Morda bo tudi tja prodrla. Povsod bodo pomilovalno gledali nate. Sedaj je vendar vitka linija v modi in tvoja obli-ka po Rubensu je nemoderna.«

»Srček,« je odvrnila grofica »mogoče se pa moda le ne bo preokrenila...«

»Nesmisel,« je pripomnil grof, »morda se bo izpremenila... Naša hiša je bila vedno merodajna v modi in jaz pač ne morem prirediti nikakih »jours«, če je moja žena nemoderne oblike.«

»Grof,« je besedila grofica, »vse bom potkusila, da bom postala bolj vitka in s tem tudi »moderna žena.«

Grof jo je pogledal, jo hladno poljubil na čelo in hitro izginil iz toaletne sobe.

Ravnateljica »lepotnega salona« gospa Lucy je sprejela grofa Birdina s prijaz-nim nasmeškom; ko je pa opazila nje-gov temen obraz, ga je s strahom vprašala:

»Gospod grof, ali se je grofici kaj pri-merilo?«

Grof ji je nemo ponudil številko »Fe-mine« in dejal: »Prosim, čitajte!«

Ko je gospa Lucy prebrala poročilo, je grof pripomnil:

»Gospa, morate mi pomoči!«

Po dolgem premišljanju je rekla rav-nateljica:

»Grof, grofica mora postati vitka!«

»In kakšno sredstvo naj bi pripomo-glo?« hitro vpraša grof.

»Dala vam bo neki čaj, ki naglo in go-tovo pomaga... in... morali boste ne-prestano... jeziti grofico... Ob stalni jezi bo tudi shujšala.«

»Dobro,« je odvrnil grof, »vašim na-svetom bom sledil. Sicer ljubim svojo že-no in sovražim scene, toda jaz jo dom namenoma napravil, da bo postala bol-na... Kaj ne bi naredil za modo in njej ua ljubo...«

Ko je popoldne stopil grof v toaletno sobo svoje žene, je jezo dejal:

»Kaj ležiš tu! Vstani, lenoba!«

»Grof,« je odgovorila grofica, »neizpo-zabljajte se!«

»Pij čaj, da postaneš vitka in ne čve-kaj toliko. Ne razumem, kako je le mo-góče ves dan preležati na tem-le divanu in brati neumne francoske romane. Dan-danes moramo delati, da si prislužimo denarje ne pa, da smo v breme možem!«

»Ali srček!... Mi imamo vendar na

mesec 300.000 frankov rente... Zakaj naj delamo?«

»Zakaj? Ker si neumna gost!«

»Grof!«

»S kričanjem mi ne boš imponirala. Veš... preskrbel sem si malo prijatelj-co, prav ljubko dekle. In zvečer me ni treba pričakovati — grem v klub.« Naglo je zapustil sobo. Zunaj se je prijel za glavo in zaklical:

»Le modi na ljubo moram doprinesiti to žrtev!«

Mlada grofica je čedalje bolj blede-la in hujšala in grof je bil srečen, da je nje-gova žena zopet dobivala »moderno« obliko.

Nekega dne je prišla nova številka »Femine«. Nervozno jo je grof odprl in prestrašeno bral:

»Moda se hitro menjuje. Nova moda — vitka linija — si ni mogla učvrstiti tal. Po dveh mesecih je izginila. Sedaj pri-haja zopet polna oblika po Rubensu — v modo.«

Grof se je sesedel na stol in obupno stokal: »Strašno... sedaj je žena zopet nemoderna... Tega ne prenesem več!«

Zgrabil je revolver. Strel — in mrtev se je zgrudil...

Pouk te male zgodbe:

»Možje, ne silite svojih žena, da bi sle-dile modnim muhavostim!«

Rudyard Kipling:

Milijonar in njegov sin

(Iz angleščine prevedel Josip Poljanec.)

»To se da slišati,« je rekel Dan in se prijetno nasmejal; ker pa je hotel pogovor zasukati drugam, je dejal:

»Videti je, kakor da se ti je vrvica nekam zataknila.«

»Zamotala se je nekam, mislim,« je odvrnil Harvey in pocukal. Preden pa jo je začel vleči, si je opasal pas z nožem in je z globokim veseljem slišal, kako je konica nožnice žvenknila po klopi. Presneta reči: »Je vzkliknil. »Ravna se, kakor da bi sedajle bila na tleh z rdečimi jagodami. Ampak tukaj je vendar sam pesek, ne-li?«

Dan je iztegnil roko in je strokovnjaško potegnil za vrvico. »Kambala bi tako ravnala, če bi bila slabe volje. Tukaj ni dna z rdečimi jagodami. Pocukni jo enkrat, dvakrat. Podaja se, kajpada. Mislim, da je najboljša, če jo vlečeva kvišku in se prepričava kaj da je.«

Vlekla sta skupaj, pritrdjevala vrv h klinom in skrita peza se je s težavo dvigala.

»Se malo! Potegni!« Je zaklical Dan, toda klic se je končal v pretresljiv silen krik groze, kajti iz morja se je prikazalo — truplo mrtvega Francoza, ki so ga pred dvema dnevi pokopali v morju! Trnek se mu je zataknil pod desno pazduho, in sedaj se je majal pokonci stoječ in grozen, z glavo in ramo nad vodo. Roke so mu bile povezane k telesu in — obraza ni imel. Dečka sta se zrušila na dno čolna na en kup in obležala na mestu, med tem pa se je mrtvak zaganjal na okrajšani vrvici ob čolnu sem pa tja.

»Morski tok — tok ga je prinesel!« je dejal Harvey z drhtečimi ustnami, ko je potipaval ob zaponi pasa.

»O Bog! O, Harvey!« je zajokal Dan,

»le hitro! Ponj je prišel. Naj ga ima. Odpasaj ga!«

»Ne maram ga. Jaz ga ne maram!« je kričal Harvey. »Za-zapone ne morem najti.«

»Hitro, Harvey! Na tvoji vrvici je!« Harvey se je vzravnal, da bi odpasal pas, obrnjen proti glavi, ki pod premočenimi, valečimi se lasmi ni imela obraza. »Se vedno je tam,« je šepnil Danu, ki je švignil s svojim nožem in prerezal vrvico, ko je Harvey vrget pas z nožem vred daleč v morje. Truplo je štrbunknil v vodo. Dan pa se je bolj blede kot megla, vzdignil na kolena.

»Ponj je prišel. Ponj je prišel. Nekoč sem že videl, kako so v nekem čolnu z mrežo mrtvega potegnili iz vode, ki je bil že dolgo v vodi, pa si nisem dosti naredil iz tega; toda ta je namenoma prišel k nama.«

»Rad bi — rad bi, da ne bi bil vzel noža. Potem bi se bil ujel na tvojo vrvico.«

»Ne verjamem, da bi bilo v tem kaj razlike. Obadva sva se prestrašila, da sva za deset let starejša. Oj, Harvey, ali si videl glavo?«

»Videl? Nikdar tega ne pozabim. Ampak glej, Dan, ni mogoče, da bi bil namenoma prišel. Samo tok ga je prinesel.«

»Tok! Ponj je prišel, Harvey, ponj! Pomisli, pogreznili so ga v morje šest milj južno od brodovja in midva sva dve milj daleč od mesta, kjer je ladja sedaj zasidrana. Povrh tega so mi pravili, da so ga ovili s poldrug seženi dolgim kabljem iz verig.«

»Rad bi vedel, kaj je storil z nožem — tam na francoski obali.«

»Gotovo nekaj zlega. Mislim, da ga mora prinesiti seboj k poslednji sodbi,

pa je — kaj pa delaš z ribami?«

»V morje jih mečem,« je odvrnil Harvey.

»Zakaj? Saj jih mi ne bomo jedli.«

»Veen. Pogledati sem mu moral v obraz, ko sem si odpasoval pas. Lahko obdržiš, kar si nalovil, če ti je prav. Jaz ne maram svojih.«

Dan ni odgovoril, vendar je pometal svoje ribe s krova.

»Mislim, da je najboljša, da sem tudi jaz na varnem,« je naposled zamrmral. »Vsega meseca plačo bi dal, če bi se megla dvignila. Po megli hodijo stvari okoli, katerih ne vidiš ob vedrem vremenu. Vseeno pa mi je precej odleglo, da je prišel tako, namesto da bi hodil. Lahko bi bil hodil.«

»Nika-ar, Dan! Sedaj sva prav nad njim. Iz srca si želim, da bi bil na krovu in da bi me stric Salters mikastil.«

»Gotovo že gledajo, kje sva. Daj mi rog.« Dan je vzel rog, a je postal, preden je zatrobil.

»Naprej!« je dejal Harvey. »Nočem, da bi tukaj vso noč ostala.«

»Vprašanje, kako bi on to sprejel. Nekdaj mi je pravil nek mornar od spodnje obale, da se je bil vozil na ladji, kjer se niso upali zatrobiti na rog čolnom, ker je kapitan — ne tisti, pri katerem je bil tisti mornar, ampak drug, ki jo je vodil pred petimi leti — v pijanosti utopil valjenca, in ta vajenec se je pozneje vedno prikazoval ob ladji in upil: Čoln! Čoln!«

»Čoln! Čoln!« se je oglasil nek pridružen glas skozi meglo. Iznova sta hitro počepnila in rog je padel Danu iz rok. »Tiho!« je vzkliknil Harvey. »Kuhar je.«

»Pa res ne vem, kaj mi je bilo, da sem se bil zmisli na tisto abotno bajko,« je dejal Dan. »Doktor je, prav gotovo.«

»Dan, Danček. Ooo Dar! Hervi! Harvey! Ooo Haarviii!«

»Tukaj sva!« sta se odzvala oba hkratu. Slišala sta vesla, videla pa nista nič.

dokler ni kuhar, svetel in premočen, zavesal prav vanje.

»Kaj pa se je zgodilo?« je vprašal »Doma bosta tepena.«

»Tega sva ravno potrebna. Zato tudi trpiva,« je odvrnil Dan. »Za naju je dobro vse, kar je domačega. Strašno družbo sva imela.« Ko jima je dal kuhar vico, mu je Dan povedal vso zgodbo.

»Daa! Po svoj nož je prišel,« je bilo vse, kar je rekel na koncu.

Majhna zibajoča se ladja »Tukaj smo« ni bila nikdar videti tako prijazna, domača, kakor tedaj, ko je kuhar, rojen in vzgojen v megli, priveslal z njima nazaj do nje. Iz kabine se je razlival topli žar svetlobe, od spredaj pa je prihajal zadovoljiv duh hrane, in nebeško je bilo slišati Diska in ostale, vse žive in resnične, ki so sloneli ob ograji in jima obljubljali, da jih pošteno našeškajo. Ali kuhar je bil mojster, ki je vedel, kako treba ravnati. Radi tega ni spravil čolnov na ladjo, dokler ni bil povedal znamenitejših podrobnosti cele prigode; pri tem se je majal okoli zadnjega konca ladje, butal vanj in pojasnjeval, da je bil Harvey srečen, ki je preprečil vsako mogočo zlo srečo. Tako se je zgodilo, da sta fanta zlezla na ladjo kot nekaka tajnostna junaka in so jih vsi izpraševali to in ono, namesto da bi jih našeškali, ker sta jim napravila skrbi. Mali Pen je imel cel govor o praznovanju, toda javno mnenje je bilo zoper njega in v prilog Dolgega Jacka, ki je malone do polnoči pravil od sile grozljive zgodbe o duhovih. Spricho takega vpliva ni razen Saltersa in Pena nihče znil besedice o »malikovalstvu«, ko je kuhar postavil na deščico prižgano svečo, kolač iz moke in vode in ščepec soli, ter jo spustil v vodo, da umiri Francoza za slučaj, da bi bil še vedno brez miru. Svečo je prižgal Dan zaradi tega, ker je bil on kupil pas, in kuhar je godrnjal in mrmral razne vračarije, dokler je videl zibajoči se plamen.

Kibici »Maribora« imajo drevi ob 20. uri pri »Orlu« sestanek, ki se ga naj sigurno udeležijo gg.: Vetrhi, Pavletič, Maier, Rijavec, Koroša, inž. Sotošek, Kralj, Škerlj, Pahor, Bregant, Gajšek, Hreščak Gmjo, Bizjak in Mohorko.

Odbor za delegiranje sodnikov pri MOLNP. službeno. Prvenstveno tekmo rezerv SK Železničar SK Rapid, ki se odigra v nedeljo 23. t. m., sodi g. Nemec. Sodnika za prvenstveno tekmo SK Rapid I. SK Železničar I. delegira LNP.

Težavno delo.

Zena: »Kdaj si pa snoči že spet priko-ljovratil domov, mrcina grda?«

Moz: »Zdi se mi, da okoli tretje ure.«

Zena: »Oho, meni se pa zdi, da je že bila pet!«

Moz: »Ampak ob treh sem bil čisto gotovo že pri vratih... potem pa seveda... preden sem odklenil, je bila morda res že pet...«

V KREMLJIH BELEGA DEMONA.

V berlinskem hotelu »City« se je te dni pokvarila dovodna vodovodna cev v neki kopalnici. Podjetnik, ki je montiral napravo, je poslal v hotel svoje delavce, ki so našli v pokvarjeni cevi 200 ampul morfija. Nastalo je vprašanje, kako je zašel morfij v vodovodno cev? Berlinska kriminalna policija pa je uganko po srečnem naključju zelo naglo rešila in prišla krivca že nekaj ur po čudni najdbi. Na anhaltškem kolodvoru, s katerega odhaja direktni vlak proti Pragi, je vstopila nekaj minut pred odhodom vlaka v svoj oddelek neka dama in si vbrizgnila dozo morfija. Nato je zopet izstopila in se sprehajala po peronu. Nenadoma pa je morfij pričel delovati, ženska se je vsedla na bližnjo klop in trdno zaspala. Po odhodu njenega vlaka jo je našel spečo na klopi prometni uradnik, ki je o tem obvestil policijo. Ko se je neznanica prebudila, je izpovedala, da je

prejela od neke svoje prijateljice v Pragi večjo dozo morfija, ki ga je za čas svoje odsotnosti skrila v hotelski kopalnici v cevi, ker ni drugod našla primernejšega skrivališča. Varnostna policija je oddala žrtev »belega demona« na zdravljenje v sanatorij, obenem pa je uvedla obširno preiskavo glede tihotapljenja mamil na češkoslovaško-nemški meji.

NEUSPELA SLEPARIJA »HITLERJE-VIH NEČAKOV«.

Pred nekaj dnevi sta vstopila v neko majhno zlatarsko trgovino v berlinskem predmestju dva elegantno oblečena mladeniča, ki sta se obnašala zelo bahavo in sta dala draguljarju iz svojega razgovora razumeti, da sta Hitlerjeva nečaka. Iz zbirke draguljev sta izbrala krasen briljantni prstan, ki sta ga nameravala podariti svojem »stricu« za rojstni dan. Ko jima je draguljar izročil prstan, sta mladeniča pustila na prodajni mizi svoji posetnici, češ, da bosta denar pri-

nesla popoldne. Draguljar pa ni bil preveč lahkoveren, temveč je planil za njima in ju pošteno premlatil, nato pa jima odvezel prstan. Interventirala je tudi policija, ki je ugotovila, da sta si sleparja hotela prilastiti dragulj v domnevi, da je draguljar — Žid. Na njuno nesrečo pa je bil goreč pristaš Hitlerja in stoodstotni German, le nos je imel nekoliko preveč židovsko kliukast.

NEMŠKE GOSPODINJE SE ORGANIZIRAJO.

Zveza nemških gospodinskih društev je izdelala pod naslovom »Ena izmed 15 milijonov« film, v katerem se nazorno kaže delo in nehanje gospodinskih društev v Nemčiji. Film je dolg 1200 m in se bo predvajal v vseh onih krajih, kjer imajo gospodinska društva svoje organizacije. Teh je pa najbrže zelo mnogo, ker znaša skupno število članic zveze 15 milijonov.

Mali oglasi

Razno

PREKLICI

Podpisana Erna Frumen, preključim sumničanje proti gospoj Zori Juvan, da mi je ukradla perilo ter se ji zahvaljujem, da je odstopila od tožbe. — Erna Frumen, Studenci. 1405

STENICOL

uniči stenice z zarodom. Drogerija Kanc. 1403

PREVODE DOKUMENTOV iz nemškega in italijanskega v slovenski jezik in obratno, izvršuje in overovlja zaprišeni sodni tolmač F. Bratoš, Maribor, Meljska cesta št. 40. 1230

JOS. TICHY IN DRUG. Konces. elektrotehnično podjetje, Maribor, Slovenska ul. 16, tel. 27-56. Prolizava elektroinstalacije stanovanjskih hiš, vil, gospodarskih objektov, zaloga motorjev, lestencev, svetilk, elektroinstalacijskega blaga po konkurenčni ceni. 519

MARTIN SAFRAN.

sobo., črkoslikar, pleskar in ličar. Maribor, Slovenska ul. 16, prevzema vsa v to stroko spadajoča dela ter jih izvršuje dobro in poceni. 1190

Kupim

KUPIM RABLJEN PISALNI STROJ

pod ugodnimi pogoji. Ponudbe na upravo lista pod »Stroj«. 2000

Sobo odda

OPREMLJENO SOBO s posebnim vhodom in električno razsvetljavo oddam. Vojašniška ulica 18. 1402

POCENI!

dobro blago

TELEFON 27-56

1343

le pri

JOS. TICHY IN DRUG

MARIBOR, SLOVENSKA ULICA 16

Kako se boste spomnili obleke?

Velika izbira

MODNIH LISTOV v knjigarni

Tiskovne zadruga Maribor, A'leksandrova c. 13

Prodam

SREDNO POSTELJO.

lepo, čisto, za doraslega otroka prodam. Naslov v upravi lista. 3000

SENO, SLADKO

za krave in konje, bale že po Din 36.—, ter suh rezan les; deske, stolbe, letve, stebre in lepe krajnike, 4 m dolge, dobite poceni v lesni trgovini Albin Čeh, Maribor, Betnavska cesta 4. 1393

Pouk

UČITELJICA KLAVIRJA

išče gospodične po štiriletnem pouku. Vaje na domu učiteljice. Naslov v upravi lista. 1391

PRAV DOBER ŠOLSKI USPEH

lahko dosežete Vaši otroci s pomočjo dobrega inštruktorja. Ponudbe na upravo pod »Dipl. učitelj«. 1127

Spomnite se CMD

Vinotoč Šturm Počehova

(pri opekarni) opozarja svoje cenjene goste, da je preskrbljeno za točno porstrebbo za vsako udeležbo in ob vsakem vremenu! Za obilen obisk se priporočata lastnika.

VELEZANIMIVI ROMAN

PROKLETSTVO LJUBEZNI

DOBITE TUDI V UPRAVI JUTRA IN VEČERNIKA MARIBOR, GOSPOSKA UL. 11

CENA ZA OBA DELA 35 DIN